

تبیین مدل ساختاری روابط بین خود انسجامی و بهزیستی روان‌شناختی براساس راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در زنان مبتلا به سرطان پستان

سوزان سلاجقه^۱، سوزان امامی‌پور^۲

و کاظم نعمت‌الله زاده ماهانی^۳

دریافت مقاله Sep 07, 2017
پذیرش مقاله Dec 15, 2017
مقدمه سرطان پستان یک بیماری مزمن است که تشخیص و درمان آن با مشکلات روان‌شناختی زیادی همراه است. سرطان پستان، شایع‌ترین و تاثیرگذارترین سرطان در زنان است که موجب بروز مشکلات هیجانی و عاطفی عمیقی می‌شود. هدف پژوهش حاضر تعیین نقش میانجی‌گر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در رابطه‌ی بین خود انسجامی و بهزیستی روانی در زنان مبتلا به سرطان سینه بود. برای این منظور طی یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی، ۲۱۵ زن مبتلا به سرطان سینه در شهر کرمان در سال ۱۳۹۶ که حداقل یکبار مورد جراحی قرار گرفته بودند به روش نمونه‌گیری در دسترس، انتخاب و از نظر حس انسجام، تنظیم شناختی هیجان و نشان‌گر بهزیستی روانی مورد ارزیابی قرار گرفتند. تحلیل معادلات ساختاری نشان داد که راهبردهای تنظیم هیجانی رابطه‌ی بین خود انسجامی و بهزیستی روان شناختی را به واسطه‌ی راهبردهای مثبت تنظیم هیجانی میانجی‌گری می‌کند. این نتایج بیان گر آن است که نه تنها خود انسجامی پیش‌بینی کننده بهزیستی روانی است، بلکه می‌تواند از طریق به کار گیری راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان بهزیستی روانی را در زنان مبتلا به سرطان سینه به میزان قابل ملاحظه‌ای تحت تاثیر قرار دهد.

کلیدواژه‌ها: بهزیستی روانی، تنظیم شناختی هیجان، خود انسجامی، سرطان سینه

مقدمه

در ایران ۱۶ درصد از کل سرطان‌ها در هر دو جنس مردان و زنان مربوط به سرطان پستان است و رتبه اول ابتلا را در بین زنان ایرانی دارد (فتح الهی شورابی، تارورده‌ی زاده و کیهانی، ۲۰۱۷). با توجه به بالارفتن میزان بقا، مبتلایان به سرطان پستان نسبت به دیگر سرطان‌ها، مدت طولانی‌تری با بیماری و عوارض و استرس‌های ناشی از آن به زندگی خود ادامه می‌دهند که این امر خود می‌تواند بهزیستی

۱. دپارتمان روان‌شناسی، واحد زرنده، دانشگاه آزاد اسلامی، زرنده، ایران

۲. دپارتمان روان‌شناسی، واحد تهران مرکز، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران (نويسنده‌ی مسؤول) emamipursd@yahoo.com

۳. دپارتمان روان‌شناسی، واحد زرنده، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زرنده

روان‌شناختی این گروه را تحت تاثیر قرار دهد (آهوبی، فرامرزی و حسن‌زاده، ۲۰۱۷). در دو دهه‌ی گذشته فهم و درک افراد از بهزیستی و چگونگی ارتقای آن تغییر و تکامل یافته است (هاجمن و میراندا، ۲۰۱۸). بهزیستی تجارب هیجانی (هیجانات و خلقيات مثبت و منفي) و همچنين ارزیابي افراد از زندگی شان (به عنوان مثال رضایت از زندگی) را در برمی‌گيرد (لاهمن، ۲۰۱۷).

تنظيم شناختي هیجان را می‌توان روش شناختي مديريت اطلاعات هیجانی تحريک‌شده تعريف کرد (پاتهوف، گارنسکي، ميكلوسي، دامينگوز-سانچز، مارتinez و همكاران، ۲۰۱۶) که می‌تواند به عنوان توانايي فرد برای انتقال هیجان و یا طرح‌ریزی کردن سازوکارهای مدارا برای مدیريت هیجان دیده شود (سوپلی، اسکوبان، شاو و پروت، ۲۰۰۹). به عقیده‌ی گارنسکي، کوپمان، کرايچ و کات (۲۰۰۹) افراد در مواجهه با شرایط تيدگي‌زا از راهبردهای تنظيم هیجانی متنوعی استفاده می‌کنند. پژوهش‌های بسياري نشان داده‌اند راهبردهای شناختي و رفتاري به عنوان شکلي از راهبردهای مقابله‌اي ناسازگارانه که با هدف کاهش استرس به کار گرفته می‌شوند، در افراد با تجربه آسيب پيش‌تر یافت می‌شود (يولمام، پيترا-هاگن و ريليا، ۲۰۱۴)، تنظيم هیجان (پذيرش و فاجعه‌انگاری) بهترین پيش‌بیني-كننده‌های سلامت روان هستند (سياح، اولي‌بور، اردهم، شهيدی و يعقوبي عسکرآباد، ۲۰۱۴) و سرطان پستان و عوائب آن، افراد مبتلا را دچار آشفتگي‌های هیجانی کرده و لزوم تنظيم هیجانی آن‌ها و اصلاح راهبردهای تنظيم هیجانی سرزنش خود و ديگران، نشخوار فكري، تلقى فاجعه‌آميز را مطرح می‌سازد (تقاوي، مسجدی و جعفری، ۲۰۱۵) پيشنهاد کردن. در پژوهش بالزوروتي، بياسونی، ويالاني، بروناس و ولوتي (۲۰۱۶) راهبردهای مثبت ارزیابي مثبت مجدد و تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی بصورت مثبت و راهبردهای منفي نشخوار فكري، تلقى فاجعه‌آميز و خودسرزنش گري بصورت منفي با بهزیستي ذهنی و روان‌شناختي رابطه داشتند.

احساس انسجام يك سازه‌ی شخصي با سه مولفه درک‌پذيری (جز شناختي)، توانايي مديريت (جز رفتاري) و معناداري (جز انگيزشی) است (آرويدستور، مارکلوند، تافت و كيلن، ۲۰۱۵؛ واستاماکي، ۲۰۰۹). بهزیستي روانی، حس انسجام بالاتری را فراهم می‌کند (آفایوسفی و شريفی، ۲۰۱۱) و باعث بهبود سلامت روان و بهزیستي روان‌شناختي می‌شود (عيدي و تقوى، ۲۰۱۷؛ کروک، ۲۰۱۵؛ کسى، اندو و اوishi، ۲۰۱۶؛ موکسنس و لازارویز، ۲۰۱۶). به نظر می‌رسد که احساس انسجام روانی با خودتنظيم گري مرتبط باشد و افرادي که از احساس انسجام قوي برخوردارند در خودتنظيم گري زندگي خويش نيز موفق‌تر باشنند (قائدي‌فر، عبدالخادمي و آقامحمديان شعرياف، ۲۰۱۳). هم راستا با نظر سيگريست (۱۹۹۳)، فرنانريا (۲۰۱۴) در پژوهش خود دریافت حس انسجام با راهبردهای تنظيم

هیجان رابطه دارد. در سخوان و وزیری (۲۰۱۶) براساس نتایج پژوهش خود پیشنهاد کردند برنامه‌ی کاهش استرس مبتنی بر ذهن آگاهی به افراد کمک می‌کند تا استرس‌ها را کاهش و مقابله‌ی بهتری با بیماری داشته باشند. با توجه به آنچه گفته شد، ما در این پژوهش به دنبال پاسخی برای این سوال بودیم که آیا تنظیم شناختی هیجانی رابطه‌ی بین بهزیستی روانی و خود انسجامی را در زنان مبتلا به سرطان سینه میانجی گری می‌کند؟

روش

این پژوهش از نوع همبستگی بود. جامعه‌ی آماری پژوهش شامل زنان مبتلا به سرطان سینه در شهر کرمان در سال ۱۳۹۶ بود که حداقل یکبار مورد جراحی قرار گرفته بودند و تحت نظر متخصص انکولوژی یا تحت پوشش موسسه‌ی خیریه‌ی یاس (انجمن حمایت از بیماران سرطانی) قرار داشتند. نمونه پژوهش حاضر با توجه به این که در مدل یابی معادلات ساختاری استیونس (۱۹۹۶؛ نقل از مایر، گامست و گوارینو، ۲۰۰۶) نسبت ۱۵ آزمودنی به ازای هر متغیر مشاهده شده و میشل (۱۹۹۳؛ نقل از مایر و همکاران، ۲۰۰۶) نسبت ۱۰ تا ۲۰ آزمودنی به ازای هر متغیر مشاهده شده را توصیه می‌کنند و با توجه به احتمال ریزش نمونه، ۲۱۵ نفر از زنان دچار سرطان پستان به روش نمونه‌گیری در دسترس، به شرط گذشت حداقل یک و حداقل پنج سال از بیماری، سن بین ۲۰ تا ۵۰ سال و حداقل تحصیلات سیکل، انتخاب و با مقیاس حس انسجام^۱، پرسشنامه‌ی تنظیم شناختی هیجان^۲ و نشان‌گر بهزیستی روانی- مقیاس بزرگسالان^۳ مورد آزمون قرار گرفتند.

مقیاس حس انسجام آتنونوสکی (۱۹۸۷)، حای ۲۹ سوال ۷ گزینه‌ای است که در یک مقیاس لیکرت از یک تا هفت شماره درجه بندی شده است. آتنونوسکی (۱۹۹۳) برای این ابزار ضرایب آلفای کرونباخ ۸۲/۰ تا ۹۵/۰ و همبستگی نیرومندی را با ابزارهای جهت‌گیری‌های کلی فردی و محیطی؛ استرس‌زاها؛ سلامت، بیماری و بهزیستی و نگرش و رفتارها گزارش کرده است.

پرسشنامه‌ی تنظیم شناختی هیجان توسط گارنفسکی، کرايج و اسپینهاؤن (۲۰۰۱) ساخته شده که دارای ۳۶ عبارت و ۹ خرده مقیاس تمرکز مثبت مجدد؛ تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی؛ ارزیابی مجدد مثبت؛ دیدگاه‌پذیری و پذیرش، سرزنش خود؛ سرزنش دیگران؛ نشخوار فکری و فاجعه‌سازی است. حسنی (۲۰۱۰) پایابی و اعتبار پرسشنامه را تایید کرده است.

1. sense of coherence scale

3. Personal Well-being Index-Adult

2. cognitive emotion regulation questionnaire

نشان‌گر بهزیستی روانی- مقیاس بزرگسالان کامیتز (۲۰۰۵) در برگیرنده‌ی هفت مقوله‌ی رضایت مندی از زندگی شامل هشت سوال در دو بخش است. پژوهش‌های مختلف پایایی و اعتبار پرسشنامه را تایید کرده است (کامیتز، ۲۰۰۵). در ایران آقایوسفی (نقل از آقایوسفی، علی‌پور و شریف، ۲۰۰۹) پایایی این نشانگر را از طریق ضربه‌آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۴۵ و اعتبار هم زمان آن را ۰/۵۲ گزارش کرده است.

در این پژوهش برای تحلیل داده‌ها از روش مدل‌یابی استفاده شد. داده‌ها بعد از بررسی مفروضه‌های مرتبط با نرم‌افزار ایموس AMOS 18.0 تحلیل شدند.

یافته‌ها

جدول ۱ میانگین، انحراف استاندارد، ضرایب همبستگی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱. مولفه‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	sd	M
۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۸/۷۵	۳۹/۰۹
۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۸/۰۸	۳۹/۱۱
۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۹/۰۲	۳۹/۶۲
۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۹/۴۶	۱۳/۲۶
۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۲/۵۵	۱۳/۵۵
۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۶/۳۰	۱۶/۳۰
۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۶/۰۹	۱۶/۰۹
۸	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۳/۶۸	۱۳/۶۸
۹	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱/۷۱	۱۱/۷۱
۱۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۹/۱۲	۹/۱۲
۱۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۲/۲۲	۱۲/۲۲
۱۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۱/۸۲	۱۱/۸۲
۱۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۸/۶۵	۸/۶۵

۱. قابل درک بودن؛ ۲. قابل مدیریت بودن؛ ۳. معنی دار بودن؛ ۴. پذیرش؛ ۵. تمرکز مجدد مثبت؛ ۶. توسعه دیدگاه؛ ۷. ارزیابی مجدد مثبت؛ ۸. توسعه دیدگاه؛ ۹. سرزنش خویش؛ ۱۰. سرزنش دیگران؛ ۱۱. نشخوار فکری؛ ۱۲. تلقی فاجعه آبریز؛ ۱۳. بهزیستی روان شناختی

بررسی‌ها نشان داد که ضرایب آلفای کرونباخ همه‌ی مولفه‌های پژوهش نزدیک به یا بالاتر از ۰/۷۰ است. با توجه به این که ضرایب آلفای کرونباخ مولفه‌های قابل درک بودن و نشخوار فکری نسبتاً پایین است، بنابراین در تفسیر نتایج مرتبط با آن مولفه‌ها باید احتیاط نمود. جدول ۱ نشان می‌دهد که هر سه مولفه‌ی خودانسجامی (قابل درک بودن، قابل مدیریت بودن، معنی دار بودن) به صورت مثبت و در سطح ۰/۰۱ با بهزیستی روان شناختی همبسته‌اند. هر پنج راهبرد مثبت تنظیم شناختی هیجان (پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه، ارزیابی مجدد مثبت و توسعه

دیدگاه) به صورت مثبت و در سطح معناداری $0/01$ با بهزیستی روان شناختی همبسته بودند. در نهایت از بین راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان، تنها سرزنش خویش و سرزنش دیگران به صورت منفی و به ترتیب در سطوح $0/05$ و $0/01$ با بهزیستی روان شناختی همبسته بودند. متوسط ضرایب همبستگی بین مولفه‌های خودانسجامی، راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان و راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان با بهزیستی روان شناختی به ترتیب $0/472$ ، $0/465$ و $0/176$ بود که از نظر کوهن (۱۹۸۸) این مقادیر به لحاظ اندازه اثر برای خودانسجامی و راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان متوسط و برای راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان ضعیف محسوب می‌شود.

برای ارزیابی نرمال بودن توزیع داده‌ها مقادیر کشیدگی و چولگی و به منظور ارزیابی مفروضه‌ی همخطری بودن، مقادیر عامل تورم واریانس^۱ (VIF) و ضریب تحمل^۲ متغیرها مورد بررسی قرار گرفت با توجه به این که ارزش‌های کشیدگی و چولگی هیچ یک از متغیرها از محدوده بین $+2$ و -2 خارج نشده بود، توزیع داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش از نرمال بودن تک متغیری انحراف آشکاری ندارند (کلاین، ۲۰۰۵). همچنین از آنجایی که مقادیر ضریب تحمل متغیرها بزرگتر از $0/1$ و مقادیر عامل تورم واریانس آنها بالاتر از 10 بود، مساله‌ی همخطری بودن در بین متغیرهای پیش بین تحقیق رخ نداده است. همچنین بررسی شکل توزیع داده‌های «فاصله مهلهنوبایس (D)^۳» از طریق نمودار هیستوگرام نشان داد ترکیب متغیرهای پیش بین در تبیین متغیر ملاک نرمال است. علاوه بر نمودار هیستوگرام داده‌های مربوط به فاصله مهلهنوبایس، شاخص چولگی و کشیدگی آن داده‌ها به ترتیب برابر با $0/662$ و $0/189$ به دست آمد که این مقادیر بیانگر نرمال بودن توزیع چند متغیری داده‌های پژوهش حاضر است (کلاین، ۲۰۰۵). در نهایت ارزیابی همگنی واریانس‌ها از طریق نمودار پراکندگی واریانس‌های استاندارد شده خطاهای، نشان داد که مفروضه همگنی واریانس در بین داده‌های پژوهش حاضر برقرار است.

چنین فرض شده بود که نشانگرهای قابل درک بودن، قابل مدیریت بودن، معنی دار بودن متغیر مکنون خودانسجامی، نشانگرهای پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه، ارزیابی مجدد مثبت و توسعه دیدگاه متغیر مکنون راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان و نشانگرهای سرزنش خویش، سرزنش دیگران، نشخوار فکری، تلقی فاجعه آمیز متغیر مکنون راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان راندازه گیری می‌کند. بررسی شاخص‌های برازنده‌گی حاصل از تحلیل عاملی تاییدی-با به کارگیری

1. variance inflation factor

2. tolerance

3. Mahalanobis distance (D)

نرم افزار AMOS 18.0 و برآورد بیشینه احتمال نشان داد که مدل با داده‌ها برازش ندارد. به همین دلیل مدل اندازه گیری در سه مرحله با ایجاد کوواریانس بین خطاهای نشانگرهای پذیرش و تمرکز مجدد مثبت (مرحله اول)، پذیرش و توسعه دیدگاه (مرحله دوم) و فاجعه آمیز پنداری و تمرکز مجدد بر برنامه (مرحله سوم) اصلاح و در نهایت شاخص‌هایی حاصل شد که نشان داد مدل اندازه گیری با داده‌های گردآوری شده برازش قابل قبول دارد. گفتنی است اگر چه شاخص مجدور کای به دلیل حساسیت به حجم نمونه بیانگر عدم برازش مدل اندازه گیری با داده‌ها بود ($p < 0.01$) ($\chi^2 = 104.73$, $N = 200$, $df = 48$)، با وجود این دیگر شاخص‌های برازنده‌گی از جمله مجدور کای نرم شده ($\chi^2 = 2.18$, $df = 2$)، شاخص برازنده‌گی تطبیقی ($CFI = 0.946$), شاخص نکویی برازش ($GFI = 0.924$), شاخص تعدیل شده برازنده‌گی ($AGFI = 0.876$) و شاخص ریشه خطای میانگین مجدورات تقریب (RMSEA = 0.077) از برازش مدل اندازه گیری با داده‌ها حمایت کردند. جدول ۲ بارهای عاملی غیر استاندارد (b)، بارهای عاملی استاندارد (β)، خطای استاندارد (SE) و نسبت بحرانی (CR) را برای هر یک از نشانگرهای متغیرهای مکنون نشان می‌دهد.

جدول ۳. پارامترهای مدل اندازه گیری پژوهش در تحلیل عاملی تاییدی

متغیرهای مکنون- نشانگر	CR	SE	β	b
خودانسجامی- قابل درک بودن		۰/۵۵۰	۱	
خودانسجامی- قابل مدیریت بودن	۷/۱۴**	۰/۱۸۰	۰/۷۲۰	۱/۲۸۶
خودانسجامی- معنی دار بودن	۷/۵۳**	۰/۲۲۱	۰/۸۸۷	۱/۶۶۴
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان - پذیرش		۰/۴۴۳	۱	
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان - تمرکز مجدد مثبت	۷/۱۱**	۰/۲۵۲	۰/۷۹۶	۱/۷۹۳
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان - تمرکز مجدد بر برنامه	۶/۳۵**	۰/۳۱۸	۰/۸۳۰	۲/۰۱۹
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان - ارزیابی مجدد مثبت	۶/۵۴**	۰/۳۷۴	۰/۹۴۵	۲/۴۴۶
راهبردهای مثبت تنظیم شناختی هیجان - توسعه دیدگاه	۶/۷۹**	۰/۲۴۲	۰/۷۳۹	۱/۶۴۱
راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان- سرزنش خویش		۰/۰۳۵	۱	
راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان- سرزنش دیگران	۵/۲۰**	۰/۱۸۸	۰/۰۵۰۲	۰/۹۷۷
راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان- نشخوار فکری	۶/۴۶**	۰/۱۷۰	۰/۷۸۵	۱/۰۹۴
راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان- تلقی فاجعه آمیز	۶/۲۹**	۰/۱۶۷	۰/۶۸۹	۱/۰۴۸

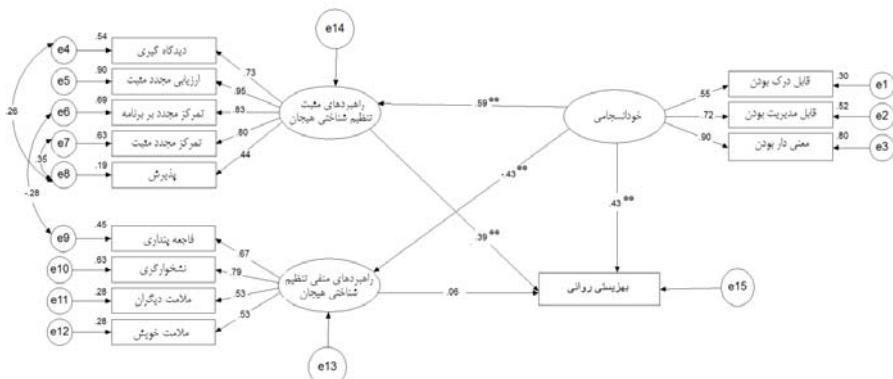
$P^{**} < 0.01$

بارهای عاملی استاندار نشده مربوط به سه نشانگر قابل درک بودن، پذیرش و سرزنش خویش با عدد ۱ ثبت شده، بنابراین خطای استاندارد و نسبت بحرانی آنها محاسبه نشده است. بارهای عاملی استاندارد

همه‌ی نشانگرها بالاتر از ۰/۴ است. با استناد به نتایج جدول ۲ می‌توان گفت همه‌ی نشانگرها از قابلیت لازم برای اندازه‌گیری متغیرهای مکنون خود برخوردارند. جدول ۳ ضرایب مسیر کل، مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل ساختاری را نشان می‌دهد. شکل ۱ مدل ساختاری پژوهش در تبیین روابط بین خود انسجامی و بهزیستی روان شناختی براساس نقش میانجیگر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان را در در زنان مبتلا به سرطان سینه نشان می‌دهد.

جدول ۳. ضرایب مسیر کل و مستقیم بین متغیرهای پژوهش در مدل ساختاری

sig	β	S.E	b	مسیرها
.۰/۰۰۱	.۰/۶۳۶	.۰/۰۵۸	۱/۶۰۰	خودانسجامی \leftarrow بهزیستی روان شناختی
.۰/۰۰۱	.۰/۴۳۲	.۰/۳۰۴	۱/۰۸۷	خودانسجامی \leftarrow بهزیستی روان شناختی
.۰/۰۱۰	.۰/۳۹۱	.۰/۹۱۳	۲/۰۷۷	راهبردهای مثبت تنظیم هیجانی \leftarrow بهزیستی روان شناختی
.۰/۴۷۵	.۰/۰۵۹	.۰/۴۸۳	.۰/۳۳۱	راهبردهای منفی تنظیم هیجانی \leftarrow بهزیستی روان شناختی
.۰/۰۰۱	.۰/۵۸۷	.۰/۰۴۶	.۰/۱۸۷	خودانسجامی \leftarrow راهبردهای مثبت تنظیم هیجانی
.۰/۰۰۴	-.۰/۴۲۷	.۰/۰۶۷	-.۰/۱۹۲	خودانسجامی \leftarrow راهبردهای منفی تنظیم هیجانی
.۰/۰۲۲	.۰/۲۰۴	.۰/۲۲۹	.۰/۵۱۳	ضرایب مسیر غیرمستقیم خودانسجامی \leftarrow بهزیستی روان شناختی

شکل ۱. مدل ساختاری پژوهش در تبیین روابط بین خود انسجامی و بهزیستی روان شناختی براساس نقش میانجیگر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در در زنان مبتلا به سرطان پستان

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد راهبردهای تنظیم هیجانی رابطه بین خودانسجامی و بهزیستی روان شناختی را میانجی‌گری می‌کند و این میانجی‌گری بهواسطه‌ی راهبردهای مثبت تنظیم هیجانی صورت می‌گیرد. این نتایج با نتایج حاصل از پژوهش‌های درسخوان و وزیری (۲۰۱۶)؛ تقوایی و همکاران

(۲۰۱۵)؛ سیاح و همکاران (۲۰۱۴)؛ فرنامنیا (۲۰۱۴)؛ میکاییلی، عینی و تقوی (۲۰۱۷)؛ بالزوروتی و همکاران (۲۰۱۶)؛ سیگریست (۱۹۹۳)؛ کروک (۲۰۱۵)؛ کسی، اندو و اویشی (۲۰۱۶)؛ موکسنس و لازارویز (۲۰۱۶)؛ هم راستا است. در تبیین این یافته‌ها می‌توان گفت احساس انسجام روان یک جهت-گیری کلی است که بیان می‌کند فرد تا چه حد دارای احساس اطمینان فراگیر، با ثبات و پویا است که محرك‌های درونی و بیرونی در طول زندگی را ساختار یافته، قابل پیش‌بینی و شفاف بداند. همچنان که افراد با احساس انسجام قوی؛ در رویدادهای استرس‌زا منعطف‌ترند؛ به عبارتی آن‌ها در مورد احساسات و هیجانات خویش آگاهی بیش‌تری دارند و کم‌تر استرس‌ها را تهدید تلقی می‌کنند (درسخوان و وزیری، ۲۰۱۶). آتونوسکی (۱۹۸۷) ترکیب «سلامت‌زاها» را در برابر ترکیب رایج «آسیب‌زاها» به کار گرفته و صفات و ویژگی‌هایی را که با سلامت همراه‌اند زیر این عنوان قرار می‌دهد. او معتقد است فردی که یک حس انسجام خوب در او پرورش یافته است صفات شخصیتی سلامتی‌زا از خود ظاهر می‌سازد که منجر به خوش‌بینی و سازگاری در برخی حوزه‌های رفتاری می‌شود. شخصی که حس انسجام قوی دارد زندگی را با معنا می‌بیند. چنین افرادی یک حس قوی هدف‌مند بودن در زندگی دارند و معتقدند که تجربه استرس‌زای زندگی قابل فهم و درک هستند. افراد با حس انسجام قوی قادر به درک، پیش‌بینی و سازمان‌دهی استرس‌زاها دارند و بیرونی هستند و از منابع موجود برای مقابله با استرس استفاده می‌کنند. حس انسجام می‌تواند الگوهایی از پاسخ‌ها را برای موقعیت‌هایی که موجب تحریک مغز یک شخص برای فرستادن پیام برای فعال کردن منابع مناسب بدن انسان می‌شود و درک ضرورت برای مقابله ابزاری و احساسی را ایجاد می‌کند (الی و همکاران، ۲۰۱۷).

انسان‌ها ذاتا موجوداتی اجتماعی هستند. تعاملات اجتماعی اغلب مستلزم تنظیم رفتار و پاسخ‌های فردی است. بنابراین، افراد اغلب (خودآگاه و ناخودآگاه) در موقعیت‌های هیجان‌انگیز تحریک کننده قرار می‌گیرند که نیازمند تنظیم هیجانی در آن موقعیت‌ها هستند. هیجان‌ها به طور کلی به عنوان پاسخ‌هایی که توسط ارگانیسم انسان ارایه می‌شوند و برای سازگاری با چالش‌ها و نیازهای مختلف ضروری اند، نگریسته می‌شود (کوهن و همکاران، ۲۰۱۴). افراد در مواجهه با رویدادهای استرس‌زا، از راهبردهای تنظیم هیجان متفاوتی برای اصلاح یا تعدیل تجربه‌ی هیجانی خود استفاده می‌کنند (تروی، ۲۰۱۲). یکی از متدائل‌ترین این راهبردها، تنظیم هیجان با استفاده از راهبردهای شناختی است. شناخت‌ها یا فرایندهای شناختی به افراد کمک می‌کند که هیجان‌ها و احساس‌های خود را تنظیم نموده و توسط شدت هیجان‌ها مغلوب نشود (حسنی، ۲۰۱۰). پذیرش سبب می‌شود که فرد نسبت به تجربه‌ها و

تمایلات درونی خود گشوده باشد تا در تماس با آن تجربه هایی قرار بگیرد که احتمالاً ناخوشاپند هستند (طاهری فر، فردوسی، موتابی، مظاہری و فتی، ۲۰۱۶).

References

- Abdi, S., Babapoor, J., & Fathi, H. (2010). Relationship between Cognitive Emotion Regulation Styles and General Health among University Students. *Annals of military and health sciences research*, 8(4), 258-264.
- Agha Yousefi, A. R., & Sharif, N. (2011). Correlation between psychological well-being and sense of coherence in the students of Islamic Azad University-Central Tehran Branch. *Pajohehande*, 15(6), 273-279.
- Agha Yousefi, A., Alipour, A., & Sharif, N. (2009). Study of psychometric characteristic of Personal Well-being Index–Intellectual Disability. *Journal of Exceptional Children*, 9(2), 145-154.
- Ahoiee, K., Faramarzi, M., & Hassanzadeh, R. (2017). Psychological Well-Being of Patients with Breast Cancer and Its Relationship with Emotional Intelligence. *JBUMS*, 19(8), 20-27.
- Antonovsky, A. (1987). *Unraveling the mystery of health: how people manage stress and stay well*. San Francisco, Calif: Jossey-Bass.
- Antonovsky, A. (1993). The structure and properties of the sense of coherence scale. *Soc Sci Med*, 36(6), 725-733.
- Arvidsdotter, T., Marklund, B., Taft, C., & Kylén, S. (2015). Quality of life, sense of coherence and experiences with three different treatments in patients with psychological distress in primary care: a mixed-methods study. *BMC Complementary and Alternative Medicine*, 15(1), 132.
- Balzarotti, S., Biassoni, F., Villani, D., Prunas, A., & Velotti, P. (2016). Individual Differences in Cognitive Emotion Regulation: Implications for Subjective and Psychological Well-Being. *Journal of Happiness Studies*, 17(1), 125-143.
- Cummins, R. A. (2005). *Personal Well-being Index-Adult*. The Australian Center on Quality of Life, Deakin University, (2nd ed).
- Darskhan, M., & Vaziri, S. (2016). Discriminant analysis of rumination, pathological anxiety and cognitive emotional regulation strategies based on positive and negative affectivity levels. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 11(42), 47-56.
- Farnam Nia, M. (2014). *Perceived stress and the severity of substance dependence in women: mediating role of spirituality, sense of coherence and emotion regulation strategies*. Master thesis, Tarbiat Moallem University, Faculty of Psychology and Educational Sciences.
- Fathollahi Shourabeh, F., Tarverdizadeh, B., & Keihani, M. (2017). The impact of eight weeks of resistance training on some angiogenesis indicators in women with breast cancer. *The Iranian Journal of Obstetrics, Gynecology and Infertility*, 20(3), 9-17.
- Garnefski, N., Koopman, H., Kraaij, V., & Cate, R. T. (2009). Brief report: cognitive emotion regulation strategies and psychological adjustment in adolescents with a chronic disease. *Journal of Adolescence*, 32(2), 449-454.
- Garnefski, N., Kraaij, V., & Spinhoven, P. (2001). Negative life events, cognitive emotion regulation and depression. *Personality and Individual Differences*, 30, 1311-1327.
- Ghaedi far, H., Abdkhodai, M. S., & Aghamohammadian Sherbaf, H. R. (2013). The Role of mediating sense of coherence in relationship styles of attachment with self-regulation. *Research in Psychological Health*, 7(1), 11-19.
- Hasani, J. (2010). The Psychometric Properties of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire (CERQ). *Journal of Clinical Psychology*, 2(3), 73-84.
- Hojman, D. A., & Miranda, Á. (2018). Agency, Human Dignity, and Subjective Well-being. *World Development*, 101(Supplement C): 1-15.
- Huh, H. J., Kim, K. H., Lee, H. K., & Chae, J. H. (2017). The relationship between childhood trauma and the severity of adulthood depression and anxiety symptoms in a clinical sample: The mediating role of cognitive emotion regulation strategies. *Journal of affective disorders*, 213, 44-50.
- Izadpanah, S., Schumacher, M., Arens, E. A., Stopsack, M., Ulrich, I., Hansenne, M., Grabe, H. G., Barnow, S. (2016). Adolescent harm avoidance as a longitudinal predictor of maladaptive cognitive emotion regulation in adulthood: The mediating role of inhibitory control. *Journal of Adolescence*, 52, 49-59.
- Kase, T., Endo, S., & Oishi, K. (2016). Process linking social support to mental health through a sense of coherence in Japanese university students. *Mental Health & Prevention*, 4(3), 124-129.
- Kline, R. B. (2005). *Principles and practice of structural equation modeling*, 2nd edition. New York & London: Guilford press.
- Kohn, N., Eickhoff, S. B., Scheller, M., Laird, A. R., Fox, P. T., & Habel, U. (2014). Neural network of cognitive emotion regulation--an ALE meta-analysis and MACM analysis. *Neuroimage*, 87, 345-355.

- Krok, D. (2015). The mediating role of optimism in the relations between sense of coherence, subjective and psychological well-being among late adolescents. *Personality and Individual Differences*, 85(Supplement C), 134-139.
- Li, Z., Liu, T., Han, J., Li, T., Zhu, Q., & Wang, A. (2017). Confrontation as a Mediator between Sense of Coherence and Self-management Behaviors among Elderly Patients with Coronary Heart Disease in North China. *Asian Nursing Research*, 11(3), 201-206.
- Luhmann, M. (2017). Using Big Data to study subjective well-being. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 18(Supplement C): 28-33.
- Meyers, L. S., Gamst, G., & Guarino, A. J. (2006). *Applied multivariate research, design and interpretation*. London: Sage publication.
- Meyers, L. S., Gamst, G., & Guarino, A. J. (2006). *Applied multivariate research, design and interpretation*. London: Sage publication.
- Mikaeili, N., Einy, S., & Tagavy, R. (2017). Role of Self-Compassion and Sense of Coherence and Thought Action Fusion in Prediction of Psychological Well-Being among Post-Traumatic Stress Disorder Veterans. *Iranian Journal War and Public Health*, 9(1), 33-39.
- Mohan, J., Sehgal, M., & Giti Ghoreishi, A. (2017). Comparison of stress and coping styles in patients with cancer and healthy people. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 12(45), 77-86.
- Moksnes, U. K., & Lazarewicz, M. (2016). The association between self-esteem and sense of coherence in adolescents aged 13–18years—The role of sex and age differences. *Personality and Individual Differences*, 90(Supplement C), 150-154.
- Molaei, Z., Ahangarzadeh Rezaei, S., & Khalkhali, H. R. (2017). The effect of hope-based group therapy on the cancer patients' quality of life based on snyder's hope theory. *J Urmia Nurs Midwifery Fac*, 15(6), 404-414.
- Norouzi, H., & Hashemi, E. (2017). The Efficacy of Mindfulness-based Cognitive Therapy (MBCT) on Emotion Regulation among Patients with Breast Cancer. *Iranian Journal of Diseases Breast*, 10(2), 38-48.
- Potthoff, S., Garnefski, N., Miklósi, M., Ubbiali, A., Domínguez-Sánchez, F. J., Martins, E. C., Witthöft, M., Kraai, V. (2016). Cognitive emotion regulation and psychopathology across cultures: A comparison between six European countries. *Personality and Individual Differences*, 98, 218-224.
- Samani, S., & Sadeghi, L. (2010). Psychometric Properties of the Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. *Scientific Journal Management System*, 1(1), 51-62.
- Sanaei, H., Mousavi, S. A. M., Moradi, A., Parhoon, H., & Sanaei, S. (2017). The effectiveness of mindfulness-based stress reduction on self-efficacy, perceived stress and life orientation of women with breast cancer. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 11(44), 57-66.
- Sayah, M., Olapur, A., Ardamé, A., Shahidi, S., & Yaghoobi Askarabad, E. (2014). Prediction of Mental Health and Academic Performance of students within Cognitive Emotional Regulation Strategies in Medical Sciences University of Jundishapur in Ahvaz. *Ahvaz Jundishapur University of Medical Sciences*, 5(1), 37-44.
- Sharifibastan, F., Yazdi, S., & Zahraei, S. (2016). The Role of Cognitive Emotion Regulation and Positive and Negative Affect in Resiliency of Women with Breast Cancer. *IJPN*, 4(2), 38-49.
- Siegrist, J. (1993). Sense of coherence and sociology of emotions. *Social Science & Medicine*, 37(8), 978-979.
- Supplee, L. H., Skuban, E. M., Shaw, D. S., & Prout, J. (2009). Emotion regulation strategies and later externalizing behavior among European American and African American children. *Development and Psychopathology*, 21(2), 393-415.
- Taghvaie, D., Masjedi, A., & Jafari, M. (2015). Effectiveness of dialectical treatment on rebuke of oneself and others, rumination and catastrophizing of women with breast cancer. *Thoughts and Behavior in Clinical Psychology*, 9(35), 67-76.
- Taheri, N., Aghamohammadian Sherbaf, H., & Asghari Ebrahimabad, M. J. (2017). The effectiveness of an intimate relationship skills training (pairs) on increasing marital adjustment and satisfaction in women with cancer. *J Urmia Nurs Midwifery Fac*, 15 (4), 301-312.
- Taherifar, Z., Ferdowsi, S., Mootabi, F., & Mazaheri, M. A. (2016). The mediating role of emotion dysregulation strategies on the relationship between negative emotion intensity and safety motivation with generalized anxiety symptoms. *Contemporary Psychology*, 10(2), 51-66.
- Troy, A. S. (2012). *Cognitive reappraisal ability as a protective factor resilience to stress across time and context*. Doctoral Dissertation of Philosophy. University of Denver.
- Ullman, S. E., Peter-Hagene, L. C., & Relyea, M. (2014). Coping, emotion regulation, and self-blame as mediators of sexual abuse and psychological symptoms in adult sexual assault. *Journal of child sexual abuse*, 23(1), 74-93.

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 11 (No. 45), pp. 67-76, 2017

Explaining structural modeling of the relationship between self-coherence and mental well-being based on the mediating role of cognitive emotion regulation strategies in women with breast cancer

Salajegheh, S

Department of Psychology, Zarand Branch, Islamic Azad University, Zarand, Iran

Emamipour, S.

Department of Psychology, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran

Nematolah Zadeh Mahani, K.

Department of Psychology, Zarand Branch, Islamic Azad University, Zarand, Iran

Received: Sep 07, 2017, 2017

Accepted: Dec 15, 2017

Breast cancer is a chronic disease that it's diagnose and treatment is accompanied with many psychological problems. Breast cancer is the most prevalent and most effective cancer in women, which causes deep emotional and affective problems. The purpose of this study was to determine the mediator role of cognitive emotion regulation strategies in the relationship between self- coherence and mental well-being in women with breast cancer. For this purpose in a descriptive-correlational research method 215 women with breast cancer who had undergone surgery at least once in Kerman in 2017 were selected through available sampling and tested with regard to the sense of coherence, cognitive emotion regulation and psychological well-being. The structural equation modeling showed that emotional regulation strategies mediate the relationship between self coherence and mental well-being through positive emotional regulation strategies. These results suggest that self coherence not only is a predictor of psychological well-being, but can also significantly influence mental well-being by the use of positive strategies of cognitive emotion regulation in women with breast cancer.

Keywords: breast cancer, cognitive emotion regulation, mental well-being, self-coherence